

**Amnistia
Internacional**

Grup d'Educadors
Alfons XII 19-21, pral. 08006 Barcelona
www.amnistiacatalunya.org/edu
Tel. 932 093 536

Judicis justos

Annex 1. El gran ajustador

El gran ajustador

A cadascú, el que li correspon

Relat

1

Nemolloc era un indret bonic per a viure, un present de la Natura. A Nemolloc la gent era feliç, feia allò que li venia de gust i, per damunt de tot, s'ho passava bé. A Nemolloc la gent gaudia de la vida. A Nemolloc hi havia riquesa i pau. I encara més important: a Nemolloc regnava la justícia.

A Nemolloc tothom tenia clar què és la justícia. Justícia, com sap tothom, és donar a cadascú el que li correspon. Tothom a Nemolloc ho sabia i tothom, a Nemolloc, desitjava una justícia com més ajustada millor, i s'esforçava per aconseguir-ho.

A fi i efecte d'ajustar la justícia, cada club, cada escola, cada associació a Nemolloc tenia el seu tribunal d'ajustament, més conegut com "**El gran ajustador**". Tothom, a Nemolloc, s'encarregava de tenir clars els seus comptes. Clars i... justos.

2

En Pep havia tingut mala sort aquell dia. Aquell dia era 7 i dijous, i el cert és que un 7 i dijous no és un dia especialment adient per tenir mala sort. I tanmateix, aquell dia, en Pep en tingué.

No havia dormit bé. Aquell dia tenia examen, i en Pep arribà a l'escola tard i amb mal de cap. No es va assabentar del que estava passant fins que, l'endemà, conegué la seva qualificació: molt deficient.

Quina enrabiada, la d'en Pep! No li havien donat cap mena d'oportunitat. Obtenir aquesta nota, tan a prop de final de curs! En Pep començà a plorar.

En sortir de l'aula, se'n anà corrent al lavabo. Hi entrà i tancà donant un cop. Quan hagué de sortir, la porta no s'obria. Una puntada de peu ben forta, i la porta cedí. Si més no, en Pep pogué descarregar la seva ràbia.

3

Les portes no tenen el deure d'aguantar cops, ni tan sols els d'en Pep. Les portes també tenen els seus drets: són per protegir, però elles mateixes són éssers desprotegits. Si hom vulnera llurs drets, les portes pateixen. Amb el cop d'en Pep, aquella porta s'estellà i s'entristí molt.

El reglament escolar a Nemolloc és molt taxatiu: cal respectar i tenir cura de tot allò que està al servei de tothom. Hom no pot exercir cap mena de violència contra el bé comú. Evidentment, en Pep havia oblidat que hi ha coses al servei de tothom. En Pep infringí, doncs, el reglament.

4

La intervenció de "El gran ajustador" no trigà a produir-se. La seva aparició en escena no fou especialment solemne. Calia passar comptes amb en Pep i castigar el seu delicte, amb senzillesa, cert, però amb eficàcia.

—De què s'acusa en Pep?

—De trencar un porta del lavabo.

—Era d'en Pep, el lavabo?

—No.

—Era d'en Pep, la porta?

—No.

—Així doncs, en Pep ha trencat la porta d'un lavabo que no és pas el seu?

—Això mateix.

—Tot és clar i la sentència és previsible: a cadascú el que li correspon. En Pep ha de patir el mateix mal que ha fet. Això és el que ordeno: hom trencarà la porta del lavabo d'en Pep. És així com s'aconseguirà l'ajustament de comptes i tornarà a haver-hi la justícia. A cadascú, el que li correspon.

5

Se sent el timbre de casa d'en Pep.

—Riiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiiing!

—Qui és?

—El gran ajustador.

En efecte, era ell, un ésser d'aspecte poderós, que no ens deixava veure la seva cara i que portava a les mans els instruments de la justícia. No hi hagué paraules. Pocs segons després, la porta del lavabo de casa d'en Pep quedà destrossada.

L'ajustament de comptes s'havia acomplert. Un cop més, la justícia era la triomfadora.

Activitat didàctica

OBJECTIUS:

1. Analitzar alternatives de solució davant de fets antisocials o delictius.
2. Distingir entre justícia i càstig.
3. Comprendre la irracionalitat de la Llei del Talió i prendre partit contra la pena de mort.

PROPOSTES

A) EXPERIÈNCIA

Distribuir els alumnes en cinc grups.

Fer que cada grup llegeixi un dels cinc fragments del relat.

De manera opcional, demanar que cada alumne imagini i escrigui un final diferent de la història.

De manera opcional, escenificar, en forma de judici, el contingut del quart fragment, tot improvisant el diàleg de manera que hi intervinguin l'acusat, l'acusador, un defensor i un jutge.

De manera opcional, demanar que els alumnes imaginin i redactin un cas similar o diferent.

B) ANÀLISI

Contestar de manera individual, discutir en el si del petit grup i, finalment, exposar en públic el següent:

a) Quines altres solucions possibles hi havia en el cas plantejat? Quina hauria estat la solució preferible? Per què?

b) Per què és vàlida, o no, la solució adoptada?

c) Què ha de cercar, per damunt de tot, la justícia?

—que el delinqüent pateixi ell mateix els mals que ha fet.

—reparar el mal fet, si això és possible.

—intentar que el delinqüent esmeni la seva conducta.

—eliminar el delinqüent.

—altres objectius.

d) Els càstigs, la justícia i les alternatives

—quina és la diferència entre justícia i ajustament de comptes?

—quina és la relació entre càstig i ajustament de comptes, d'una banda, i entre càstig i justícia, d'una altra?

—com el càstig pot esdevenir un col·laborador de la justícia?

—quines altres possibilitats hi ha de fer justícia?

Importa molt que els alumnes compreguin que es tracta de raonar les respostes, i no pas "d'endevinar la resposta exacta". Importa, també, que l'exposició en públic sigui ordenada, i no menys-tenir els diferents punts de vista que puguin aportar una comprensió complementària del problema.

C) CONCEPTUALITZACIÓ

Donar una senzilla explicació dels objectius de la justícia en relació als delictes, tot aprofitant les aportacions dels mateixos alumnes.

Contraposar la mentalitat de la Llei del Talió amb la de prevenció i correcció, conjuminant les exigències del bé comú amb el respecte escrupulós dels drets individuals.

Fer extensives les conclusions dels grups a qualsevol altre tipus de situacions antisocials o delictives, i aplicar-ho als casos de tortura i pena de mort.

D) ACTUACIÓ

Aconseguir d'organitzacions com Amnistia Internacional casos de pena de mort y proposar als alumnes l'enviament d'apel·lacions als Governos o altres Institucions afectades.